

Posudek diplomové práce

Barbora Průšová: Delikvence mládeže a její hodnotové souvislosti

Téma práce se jeví jako aktuální, ale poměrně náročné, protože testovaná Wikstroemova teorie u nás není dosud příliš rozpracována. Práce v první části podává informovaný přehled o autorových přístupech, i když nezabírá širší pole pokusů o testování jeho teorie i o případnou kritiku. I když ne zcela dokonale uspořádaným způsobem, přesto zasvěceně uvede čtenáře do kontextu autorova uvažování o delikvenci. Místy se ovšem mění styl výkladu (s.19), takže obecně vzato, práce nenabízí čtenáři přílišný komfort (viz třeba nedotažená věta v úvodu s.24).

Práce obsahuje řadu drobných prohřešků nebo námětů k diskuzi:

1. Výhrady by bylo možno mít k užití některých koeficientů (32)
2. Není dokonale vysvětlen způsob konstrukce základní proměnné (slučování faktorových skóru, když je korelace záporná – 41).
3. Dílčím problémem je práce s versatilitou jako závisle proměnnou – její distribuce je šikmá (snesla by zřejmě i poměrně brutální rekatégorizaci, když už neuvažujeme o logistické regresi), autorka je si toho ovšem vědoma.
4. Na druhé straně u zločinných tendencí je provedena několikerá kategorizace (z- skór, součet, kategorizace podle směrodatné odchylky), chápu ovšem, že z metodologického hlediska to analýzu usnadňuje (43).
5. Dva způsoby konstrukce modelu na s. 52 snad ani nebyly potřebné, výsledek je samozřejmě stejný.
6. V závěrech práce se pak jenom částečně odráží okolnost, že autorka „objevila“ další významný prediktor (delikventní přátele). Získaný poznatek samozřejmě odpovídá i našim předchozím zkušenostem, avšak mohlo by být vysvětleno, zda tento faktor chápat jako další rozšíření Wikstroemova pojetí prostředí, anebo jako alternativu, s níž výchozí model jaksi nepočítá.

Autorka částí své analýzy přispěla do knihy o delikvenci mládeže, což je samozřejmě plus, umožňuje jí to užít i některé formulace autorského týmu, které ovšem čtenář v závěrech vnímá jako stylově odlišné. Lze ovšem chápat, že najít vhodný způsob prezentace teorie i získaných výsledků není zrovna jednoduché a že práce tohoto druhu občas jistě „učesání“ potřebují. A bylo by možné rovněž doporučit kritičtější pohled na analyzovanou teorii i v případě, že ji data vcelku podporují.

Opravená verze textu jako diplomová práce obstojí, lze ji přijmout k obhajobě. S ohledem na genezi textu bych ale její hodnocení odvíjel od výchozí známky „dobře“.

Praha, 8.9.2014